



نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۸۵

ریشه

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۸۵، «رهق» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رهق» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رهق» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۶۸۵	شماره
رهق	ریشه
۱۰	تعداد تکرار
۷	تعداد مشتقات
۵۳	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

- | | | | |
|----------------------|----------------------|-----------------------|----------------|
| ۱. تَرَهَّقَهَا (۱) | ۲. تَرَهَّقَهُمُ (۳) | ۳. تُرَهِّقُنِي (۱) | ۴. رَهَقًا (۲) |
| ۵. سَأَرَهَّقُهُ (۱) | ۶. يَرَهَّقُ (۱) | ۷. يُرَهِّقُهُمَا (۱) | |

فهرست ریشه‌های مرتبط

- | | | | | |
|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| ۱. ابو (۱) | ۱۲. جزی (۱) | ۲۳. زید (۲) | ۳۴. عصم (۱) | ۴۵. لیل (۱) |
| ۲. اخذ (۱) | ۱۳. جنن (۲) | ۲۴. سجد (۱) | ۳۵. عوذ (۱) | ۴۶. مثل (۱) |
| ۳. الله (۱) | ۱۴. حسن (۲) | ۲۵. سلم (۱) | ۳۶. غشو (۱) | ۴۷. نسی (۱) |
| ۴. اله (۱) | ۱۵. خشع (۲) | ۲۶. سمع (۱) | ۳۷. غشی (۱) | ۴۸. نور (۱) |
| ۵. امر (۱) | ۱۶. خشی (۱) | ۲۷. سوء (۲) | ۳۸. غلم (۱) | ۴۹. هدی (۱) |
| ۶. امن (۳) | ۱۷. خلد (۲) | ۲۸. صحب (۲) | ۳۹. قتر (۲) | ۵۰. وجه (۲) |
| ۷. انس (۱) | ۱۸. خوف (۱) | ۲۹. صعء (۱) | ۴۰. قطع (۱) | ۵۱. وعد (۱) |
| ۸. انن (۲) | ۱۹. دعو (۱) | ۳۰. طغو (۱) | ۴۱. قول (۱) | ۵۲. وله (۱) |
| ۹. اول (۲) | ۲۰. ذلل (۴) | ۳۱. طغی (۱) | ۴۲. کسب (۱) | ۵۳. یوم (۱) |
| ۱۰. بحس (۱) | ۲۱. ربب (۱) | ۳۲. ظلم (۱) | ۴۳. کفر (۱) | |
| ۱۱. بصر (۲) | ۲۲. رجل (۲) | ۳۳. عسر (۱) | ۴۴. کون (۴) | |

فهرست آیات

۱. { یونس - ۲۶ } لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۲. { یونس - ۲۷ } وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَمْثِلُهَا وَيُرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۳. { الكهف - ۷۳ } قَالَ لَا تَأْخُذْ بِمَا نَسِيتَ وَلَا تُرْهِقْ فِي مِنْ أَمْرِي عُشْرًا
۴. { الكهف - ۸۰ } وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهَقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا
۵. { القلم - ۴۳ } خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ
۶. { المعارج - ۴۴ } خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ
۷. { الجن - ۶ } وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا
۸. { الجن - ۱۳ } وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَحْزَنُ بَعْثًا وَلَا رَهَقًا
۹. { المدثر - ۱۷ } سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا
۱۰. { عبس - ۴۱ } تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ